

Środki ochrony indywidualnej

[► Jakie są szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej?](#)

[► Jakie wymagania powinny spełniać dostarczane pracownikom środki ochrony indywidualnej?](#)

[► Kiedy i na jakiej podstawie pracodawca powinien wyposażyć pracownika w środki ochrony indywidualnej?](#)

► Jakie są szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej?

Szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej reguluje załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003, Nr 169, poz. 1650, ze zm.).

Zgodnie z § 2 tego załącznika pracodawca dokonując doboru środków powinien pamiętać by:

- były one odpowiednie do istniejącego zagrożenia i nie powodowały same z siebie zwiększonego zagrożenia,
- odpowiadały warunkom panującym na stanowisku pracy,
- uwzględniały wymagania ergonomii oraz stan zdrowia pracownika,
- były odpowiednio dopasowane do użytkownika po niezbędnym wyregulowaniu.

W przypadku występowania więcej niż jednego zagrożenia i konieczności jednoczesnego stosowania kilku środków ochrony indywidualnej - środki te muszą być tak skonstruowane, aby istniała możliwość ich dopasowania bez zmniejszenia właściwości ochronnych poszczególnych elementów (§ 3).

Środki ochrony indywidualnej powinny być przeznaczone do osobistego użytku. W wyjątkowych przypadkach środek ochrony indywidualnej może być używany przez więcej niż jedną osobę, o ile zastosowano działania wykluczające niepożądany wpływ takiego użytkownika na zdrowie lub higienę użytkowników (§ 5).

Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane zgodnie ze swoim przeznaczeniem określonym w instrukcji udostępnionej pracownikowi. Ponadto pracodawca powinien sprawdzić, czy instrukcja jest zrozumiała dla pracownika i jeśli jest taka potrzeba zorganizować pokazy używania przydzielonych pracownikowi środków (§ 6).

► Jakie wymagania powinny spełniać dostarczane pracownikom środki ochrony indywidualnej?

Zgodnie z art. 237⁶ § 3 Kodeksu pracy pracodawca może dostarczyć pracownikowi jedynie środki ochrony indywidualnej, które spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności. Zostały one określone w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2017 r. poz. 1226) oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 259, poz. 2173), implementującym dyrektywę 89/686/EWG. Potwierdzeniem spełnienia ww. wymagań jest oznakowanie środków ochrony indywidualnej znakiem CE.

Ponadto, co wynika z art. 237⁹ § 2 Kodeksu pracy stosowane przez pracowników środki ochrony indywidualnej powinny posiadać właściwości ochronne i użytkowe. Jeżeli środki ochrony indywidualnej utraciły swoją funkcję ochronną, ponieważ upłynął termin ich przydatności do użycia lub uległy uszkodzeniu, pracodawca zobowiązany jest niezwłocznie wyposażyć pracowników w środki spełniające tę funkcję.

► Kiedy i na jakiej podstawie pracodawca powinien wyposażyć pracownika w środki ochrony indywidualnej?

Zgodnie z art. 237⁶ § 1 Kodeksu pracy pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej, jeżeli są niezbędne do zabezpieczenia przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy.

Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane w sytuacjach, kiedy nie można uniknąć zagrożeń lub nie można ich wystarczająco ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej albo odpowiedniej organizacji pracy.

Obowiązek ustalenia rodzaju środków ochrony indywidualnej, których stosowanie na danym stanowisku pracy jest niezbędne ciąży na pracodawcy (art. 237⁸ § 1 kp).

Stosownych ustaleń w tym zakresie pracodawca dokonuje po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami. W myśl art.

104¹ § 1 pkt 1 kp, jeśli pracodawca zatrudnia co najmniej 20 pracowników i nie jest objęty postanowieniami układu zbiorowego, zapisy dotyczące zasad wyposażenia w środki ochrony indywidualnej powinny znaleźć się w regulaminie pracy. W mniejszych zakładach (poniżej 20 pracowników) przepisy nie regulują formy ich dokumentowania. Mogą to być np. tabele przydziału środków ochrony indywidualnej opracowane i obowiązujące w danym zakładzie.

Przy ustalaniu rodzajów środków ochrony indywidualnej niezbędnych przy wykonywaniu określonych prac, pomocne powinny być wskazania zawarte w tabelach załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003, Nr 169, poz. 1650, ze zm.).